

ВОВЕД ВО ДЕБАТНА АНКЕТА

ШТО?

Дебатната анкета (deliberative polling) е уникатна форма на политички консултации која ги комбинира техниките на истражување на јавно мислење и јавна расправа за да претстави како би изгледало јавното мислење на одредена тема доколку граѓаните би имале можност повеќе да се запознаат со темата. Како анкетен метод, дебатната анкета ги зема предвид преференците и мислењата на граѓаните и пред и по можноста да донесат одлуки засновани на информации и мислења од сограѓаните.

ЗОШТО?

Граѓаните често не се информирани за клучните јавни политички проблеми. Конвенционалните анкети претставуваат површни(surface) впечатоци на јавноста за телевизиски изјави и наслови. Јавноста, која е предмет на она што општествената наука го нарекува „рационално незнаење“, има малку причини да разменува мислење или да инвестира време и напори во добивање на информации или промислени ставови. Дебатната анкета е обид да се искористат истражувањата на јавното мислење на нов и конструктивен начин. Особено е погодна за прашања за кои јавноста има многу малку знаење или информации, или за прашања за кои јавноста не успеала да ги воочи предностите и недостатоците на различните јавни политики. Дебатната анкета е експеримент во општествените науки и еден вид на едукација на јавноста во најширока смисла. Процесот има статистичка репрезентативност на научен примерок, како и специфичноста и непосредноста на фокус група или група за дискусија

КАКО?

Генерално гледано, процесот на спроведување на дебатна анкета, вклучувајќи ги и активностите на денот на дебатата, може да се разложи во процес од пет чекори:

1. Случаен, репрезентативен примерок на граѓани е контактиран и замолен да одговори на прашалник кој има за цел да ги процени знаењето и перцепциите на јавноста за одредено прашање.
2. Друг случаен, репрезентативен примерок на граѓани е контактиран и повикан да учествува во „дебатниот настан“ во времетраење од еден или два дена.
3. Во деновите пред настанот, избраните учесници добиваат балансиран информативни материјали за темата која ќе се дискутира, одобрени од страна на експерти.
4. На денот на „дебатниот настан“, учесниците по случаен избор се распределуваат во мали групи со обучени модератори. За време на групните сесии учесниците се поттикнуваат да развиваат прашања кои ќе бидат поставени на панелот од експерти за време на пленарна сесија која ќе се одржи на крајот од „дебатниот настан“.
5. На крајот на настанот сите учесници пополнуваат втор прашалник кој е наменет да ги процени нивните промислени ставови на темата на дискусија. Резултатите од првата и втората анкета се споредуваат, при што било какви промени во јавното

мислење се мерат и анализираат од страна на обучени анкетари. Во повеќето случаи резултатите од втората анкета се доставуваат до јавноста преку медиумите, а во одредени случаи тие претставуваат и појдовна точка за понатамошна дебата и дискусија помеѓу политичарите и донесувачите на политики.

ПРИМЕНА НА МЕТОДОТ ВО НАЦИОНАЛНАТА ДЕБАТА ЗА ЕУ:

Националната дебата за ЕУ ќе се спроведува на централно ниво, вклучувајќи ги сите осум плански региони во Република Македонија бидејќи примерокот кој ќе биде предмет на истражувањето преку испитување на ставовите е репрезентативен за целата земја. Целните групи се општата јавност, експертската јавност и граѓанските организации кои работат на прашања поврзани до интеграцијата во ЕУ во Република Македонија.

Вклучени чинители:

- 130 лица од пошироката јавност кои ќе го сочинуваат примерокот за дебатната анкета;
- Најмалку триесетина експерти кои работат на ЕУ теми;
- Пет до осум граѓански организации кои ќе учествуваат во фокус групите и како дискусанти на дебатата.